MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ŞI TINERETULUI

PROGRAMA
pentru examenul de obținere a gradului didactic II

SPECIALITATEA: TURISM ŞI SERVICII

PROFESORI

Aprobată prin O.M.E.C.T. nr.....

BUCUREŞTI
2007

I. NOTĂ INTRODUCTIVĂ

Programa pentru examenul de obținere a gradului didactic II în învățământ reprezintă documentul curricular şi normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate şi asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoaşterii ştiințifice şi didactic/metodice a domeniului de referință, cât şi parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne şi cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară şi utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât şi pentru testarea/evaluarea concepției, cunoaşterii, înțelegerii şi interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate şi inovate structurile şi unitățile de competențe - cunoştințele, abilitățile, valorile şi atitudinile - corespunzătoare standardelor şi statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România.

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ al** cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor ştiinței devenite disciplină de învățământ, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate din instituția şcolară şi substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice.** De exemplu, pentru dimensiunea didactică, menționăm rolurile: evaluator intern şi extern, consilier în procesul de învățare şi, mai ales, în depăşirea dificultăților în învățare, mediator didactic în procesul de adecvare a logicii domeniului de specialitate la psihologia învățării, predării, evaluării etc.

Au fost urmărite formarea şi structurarea competențelor pentru profesia de cadru didactic, cu aplicare la predarea disciplinelor de specialitate din aria curriculară „Tehnologii". Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum şi competențele metodice.

Tematica programei reflecta **ponderile**:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor ştiințifice (aprox.. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodica şi aplicațiile şcolare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

În elaborarea programelor au fost aplicate **criterii de selectare a conținuturilor**, precum: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socioculturale, sociale, economice şi tehnologice în schimbare/în evoluție, integralitatea şi coerența viziunii asupra cunoaşterii de specialitate, abordate în relație cu didactica domeniului de specialitate, actualitatea ştiințifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic şi aplicativ şi asigurarea calității în educație.

Competențe specifice:

- cunoaşterea şi aprofundarea de către candidați a conținuturilor ştiințifice de specialitate şi metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- realizarea de conexiuni între conținuturile disciplinelor/modulelor de specialitate şi problemele de învățare specifice domeniului de pregătire;
- realizarea corelațiilor intra, inter şi pluridisciplinare a conținuturilor;
- operarea cu standardele de pregătire profesională şi programele şcolare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării şi specificului clasei;
- utilizarea tehnologiilor informaționale în demersul didactic;

- aplicarea adecvată a principiilor şi metodelor specifice didacticii disciplinelor/ modulelor tehnologice;
- elaborarea, selectarea şi aplicarea unor metode de evaluare adecvate obiectivelor sau competenţelor vizate;
- proiectarea şi/sau selectarea unor conţinuturi pentru programele opţionale sau curriculum în dezvoltare locală de tipul aprofundare/extindere/opţional ca disciplină nouă;
- comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educaţională;
- aplicarea unor forme de management al clasei în funcţie de activitatea de învăţare proiectată;
- transmiterea, în funcţie de particularităţile de vârstă ale elevilor, a conţinuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective şi atitudinale;
- dezvoltarea competenţelor civice şi interpersonale ale elevilor şi conduita antreprenorială a acestora;
- stimularea potenţialului fiecărui elev şi dezvoltarea creativităţii.

II. TEME PENTRU DIDACTICA GENERALĂ ŞI METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR / MODULELOR DE SPECIALITATE

1. Locul şi rolul disciplinelor/modulelor de specialitate în învăţământul preuniversitar. Construirea demersurilor didactice pentru realizarea unui învăţământ centrat pe elev.
2.Curriculumul şcolar:

a) elemente componente (curriculum naţional, planuri - cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module);

b) documente curriculare (standarde de pregătire profesională, planuri-cadru şi planuri de învăţământ, programe şcolare, manuale şcolare, auxiliare curriculare);

c) obiectivele predării – învăţării – evaluării la disciplinele/modulele din aria curriculară „Tehnologii". Competenţe generale, competenţe specifice, unităţi de competenţă şi competenţe;

d) proiectarea curriculumului în dezvoltare locală sau la decizia şcolii de tipul: aprofundare/extindere/opţional ca disciplină nouă;

3. Operaţionalizarea obiectivelor didactice: proceduri de operaţionalizare şi exemple.
4. Relaţia între competenţe şi conţinuturi de instruire.
5. Metode şi procedee de predare-învăţare:

a) clasificarea şi caracteristicile principalelor grupe de metode de învăţământ;

b) exemplificări de aplicare a unor metode specifice disciplinelor/modulelor de specialitate;

c) utilizarea metodelor de predare activ-participative, centrate pe elev / tehnicilor de învăţare prin cooperare: metoda proiectului; studiul de caz; jocul de rol; lucrul în echipă; problematizarea;

d) metode de stimulare a creativităţii elevilor: brainstorming-ul, ingineria ideilor, sinectica, metoda 6-3-5, discuţia panel, metoda "6-6" (Philips);

e) utilizarea tehnologiilor informatice şi de comunicare în procesul didactic; exemplificări.

6. Mijloacele de învăţământ şi integrarea lor în procesul de predare-învăţare-evaluare:

a) funcţiile didactice ale mijloacelor de învăţământ;

b) tipuri de mijloace de învăţământ şi caracteristicile lor; exemplificări.

7. Medii de instruire reale şi virtuale: cabinete, laboratoare, ateliere, complexe multimedia, săli de clasă, ferme didactice, târguri şi expoziţii, şantiere (descriere şi condiţii de utilizare);
8. Forme de organizare a activităţii didactice: lecţia şi variantele de lecţie; firma de exerciţiu; alte forme de organizare (cercurile de elevi, consultaţiile etc.).
9. Evaluarea rezultatelor şcolare în concordanţă cu obiectivele curriculare şi criteriile de

performanță din standardele de pregătire profesională:

a) evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ: definire, funcții;

b) metode şi tehnici de evaluare;

c) erori în evaluare şi modalități de minimizare a lor;

d) construirea instrumentelor de evaluare (teste, chestionare, fişe etc.);

e)calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate şi aplicabilitate;

f) tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, domenii de utilizare, reguli de proiectare, modalități de corectare şi notare.

10. Proiectarea demersului didactic: planificare calendaristică, proiectarea unității de învățare, proiectarea lecției (pentru diferite tipuri de lecții). Proiectarea de activități de învățare intra, inter şi transdisciplinare. Cercurile ştiințifice ale elevilor. Proiectarea în echipă în contextul curriculumului modular.

11. Modalități de adaptare a procesului instructiv-educativ în vederea integrării elevilor cu cerințe educaționale speciale (CES).

12. Integrarea abilităților cheie în contextul diferitelor discipline tehnologice şi module de specialitate.

13. Pregătirea profesorului pentru activitatea didactică (profesională, psihopedagogică şi metodică).

Bibliografie

1	Adăscăliței, A.,	Instruire asistată de calculator, Editura Polirom, Iaşi, 2007
2	Boncota, I.,	Caiet metodic cu aplicații practice, Ed. ASE, Bucureşti, 2003
3	Cerghit, I.,	Metode de învățământ, Editura Polirom, Iaşi, 2006
4	Carcea, I.M.,	Consultanță şi consiliere educațională, EDP, Bucureşti, 2005
5	Ciobanu, Olga	Educație economică, Ed. ASE, Bucureşti, 2000
6	Cucoş, C.,	Pedagogie, Ed. Polirom, Iaşi, 1996, revizuire 2002
7	Cristea, S. (coord)	Curriculum pedagogic, EDP, Bucureşti, 2006
8	Crețu, C.,	Curriculum diferențiat şi personalizat, Ed.Polirom, Iaşi, 1998
9	Druță, M-E.,	Didactica disciplinelor economice, Ed. ASE, Bucureşti, 2002
10	Druță, M-E., Grűnberg, C.,	Portofoliul seminariilor de didactica disciplinelor economice, Ed. ASE, Bucureşti, 2002
11	Ionescu, M., Radu, I.,	Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995
12	Iucu, R.,	Managementul şi gestiunea clasei de elevi, Editura Polirom, Iaşi, 2000;
13	Jinga, I., Negreț, I.,	Învățarea eficientă, EDITIS, Bucureşti, 1994
14	Jinga, I., Istrate, E.	Instruirea şi evaluarea asistată de calculator, Editura ALL, Bucureşti, 2006
15	Joița, E.,	Eficiența instruirii, EDP, Bucureşti, 1998
16	Manolescu, M.,	Evaluarea şcolară, Editura Meteor, Bucureşti, 2006
17	Neacşu, I.,	Instruire şi învățare, ediția a II-a, revizuită, EDP, Bucureşti, 1999

18	Nicola, I.,	Tratat de pedagogie şcolară, Editura Aramis, Bucureşti, 2000
19	Negreţ, I.,	Didactica Nova, Editura Aramis, Bucureşti, 2004
20	Potolea, D.,	Profesorul şi strategiile conducerii învăţării, în vol. Structuri, strategii şi performanţe în învăţământ (coord. Jinga, I., Vlăsceanu, L.), Ed. Academiei, Bucureşti, 1989
21	Radu, I., T.,	Evaluarea în procesul didactic, EDP, Bucureşti, 2000
22	Roşca, I., Zamfir, G., Apostol, C.G., Bodea, C.N.,	Informatica instruirii, Editura Economică, Bucureşti, 2002
23	Toma, S.,	Profesorul factor de decizie, Editura Tehnică, Bucureşti, 1999
24	Tomşa, G.,	Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi, Casa de editură şi presă „Viaţa Românească”, Bucureşti, 1999
25	Zamfir, G.,	Instruirea asistată de calculator în domeniul economic, Ed. INFOREC, Bucureşti, 2000
	xxx	Curriculum naţional aprobat de M.E.C.T. (www.edu.ro)
	xxx	Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor şcolare pentru aria curriculară „Tehnologii”, M.E.C.T.

III. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. **Problematica turismului**
   - concepte şi definiţii;
   - delimitări conceptuale (turism şi turist);
   - clasificări;
   - impactul asupra economiei;
   - sfere de activitate turistică
2. **Circulaţia turistică**
   - factorii care determină sensul, volumul şi intensitatea circulaţiei turistice
3. **Forme de turism**
   - clasificare după criterii
4. **Oferta şi producţia turistică**
   - delimitări conceptuale;
   - factori de influenţă
5. **Aspecte ale organizării prestaţiilor pe piaţa turistică**
   - firmele de turism
     - agenţiile de turism,
     - structurile de primire turistică cu funcţiune de cazare,
     - structurile de primire turistică cu funcţiune de alimentaţie,
     - unităţi prestatoare de servicii de agrement)
6. **Transporturile turistice**
   - importanţă, evoluţie,
   - tipuri de transport
     - rutier,
     - feroviar,
     - aerian,
     - naval;

- aranjamente turistice specifice fiecărui tip de transport

7. Serviciile de cazare:
- clasificare;
- organizare;
- indicatori de evaluare

8. Serviciile de alimentație:
- clasificare;
- organizare;
- indicatori de evaluare

9. Agrementul şi animația în turism
- Delimitări conceptuale
- Forme de manifestare

10. Prețuri şi costuri în turism:
- concepte şi sfere de cuprindere;
- funcții;
- factori de influență;
- metode si tehnici de evaluare

11. Eficiența activităților de turism
- forme;
- indicatori

Bibliografie

1. Constantin Niță,- *Piața turistică a României*, Ed. Ecran Magazin, Braşov, 2000.
2. Cosmescu Ioan – *Turismul - fenomen complex contemporan***,** Ed. Economică, Bucureşti, 1998.
3. Cristureanu Cristina – *Economia şi politica turismului internațional*, Ed. Abeona, Bucureşti, 1992
4. Ioncică M., - *Strategii de dezvoltare a sectorului terțiar* Ed. Uranus, Bucureşti, 2004
5. Lupu N. şi colectivul, - *Lexicon de termeni turistici (1700 de termeni),* Ed. Oscar Print, Bucureşti, 2002.
6. Lupu Nicolae, - *Hotelul - Economie şi management III***,** Ed. All, Bucureşti, 2002.
7. *Manualele aprobate de MECT*, domeniul Turism şi alimentație
8. Minciu Rodica, - *Economia Turismului***,** Ed. Uranus, Bucureşti, 2000.
9. Neacşu N, A. Cernescu, - *Economia Turismului - Studii de caz. Reglementări,* Ed. Uranus, Bucureşti, 2002
10. Neacşu Nicolae – *Turismul şi dezvoltarea durabilă*, Ed. Expert, Bucureşti, 2000
11. Nedelea Alex, - *Piața turistică***,** Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2003.
12. Nedelea Alex., - *Politici de marketing în turism*, Ed. Economică, Bucureşti, 2003.
13. Nistoreanu Puiu, Dinu V. şi Nedelea Alex - *Producția şi comercializarea serviciilor turistice*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.
14. Snak Oscar şi colab. – *Economia turismului*, Ed. EXPERT, Bucureşti, 2001
15. Stănciulescu Gabriela – *Managementul operațiunilor de turism*, Ed. All Beck, Bucureşti 2002
16. Stănciulescu Gabriela – *Tehnica operațiunilor de turism*, Ed. All, Bucureşti, 1998
17. Tinard Yves – *Tourisme. Economie et management*, Ed. McGraw Hill, Paris, 1992
18. xxx - Manualele specifice aprobate de MECT şi utilizate în învățământul preuniversitar